

Oikaisuvaatimus

Vaadin oikaisua Siun Soten henkilöstöjaoksen 17.11.2022 kokouksessaan § 66 tekemään päätökseen koskien palvelupäällikön viran kelpoisuusehtoja Terveys- ja sairaanhoidon palvelualueella.

Terveydenhuoltolain § 57 sanoo seuraavaa:

Vastuu toimintayksikön terveyden- ja sairaanhoidosta

Terveydenhuollon toimintayksikössä on oltava vastaava lääkäri. Vastaavan lääkärin on johdettava ja valvottava toimintayksikön terveyden- ja sairaanhoitoa.

Potilaan sairaanhoidon aloittamisesta ja lopettamisesta sekä potilaan siirtämisestä toiseen toimintayksikköön päättää vastaava lääkäri tai hänen antamiensa ohjeiden mukaan muu laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö.

Hyvinvointialueella on oltava tarpeenmukainen henkilöstö terveydenhuollon toimintayksikölle kuuluvia julkista valtaa sisältäviä tehtäviä varten. Henkilön, jonka tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttäminen, on oltava virkasuhteessa hyvinvointialueeseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 12 §:ssä säädetään edellytyksistä hankkia palveluja yksityiseltä palveluntuottajalta. [\(8.7.2022/581\)](#)

Terveydenhuoltolain perusteluissa (<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2010/20100090>) § 57 täsmennetään edelleen mm. seuraavasti:

"Vastaavan lääkärin määrittelyssä on kyse siitä, että organisaatiossa olisi huolehdittava lääketieteellisten perusteiden ja väestön erilaisten sairaanhoidollisten tarpeiden yhteensovittamisesta palvelujen tuotannossa. Kyse on resurssien allokoinnista ja kokonaisuuden vastuunkantamisesta. Vastaavan lääkärin olisi esimerkiksi kannettava vastuu siitä, että sairaanhoitopiirissä silmätautien ja synnytysten tai kardiologian ja gastrokirurgian järjestämisessä perusteena on vain väestön tarpeet eikä organisaationosien tai yksilöiden omat intressit. Sen lisäksi vastaava lääkäri vastaisi myös jokaisen organisaatiossa hoidetun potilaan hoitoperusteiden asianmukaisuudesta ja hoidon tasojen oikeasta valinnasta. Näistä asioista ei voi vastata minkään muun koulutuksen saanut johtaja, joka sen sijaan voi hyvin hallinnollisesti johtaa organisaatiota, niin kuin monessa tapauksessa tapahtuukin. Jokainen ammattihenkilö vastaa oman ammattipätevyytensä perusteella yksilön hoidosta ja silloinkin lääkäri vastaa aina yksilön sairaudenhoidon kokonaisuudesta ja viime kädessä vastaava lääkäri linjausten mukaisista hoitopäätöksistä."

Siun Soten toimivallansiirtopäätös 5329/00.01.01.02/2021, § 7/2022 "Ratkaisuvallan siirtäminen terveys- ja sairaanhoitopalvelujen toimialueella 1.1.2022 lukien" toteaa palvelupäällikölle delegoidusta vallasta seuraavaa:

Palvelupäällikkö: klinikkaryhmän ylilääkäri, kuvantamiskeskuksen johtaja, Siilaisen sairaalan ylilääkäri

Palvelupäällikkö ratkaisee omaa vastuualuettaan koskevat seuraavat asiat:

- muiden kuin suorassa alaisuudessaan olevien palvelualueen viranhaltijoiden ja työntekijöiden valinta ja varahenkilöiden nimeäminen (yksi yli yhden)*
- tavaroiden ja palveluiden hankinta talousarvion käyttötalousosan puitteissa hankinnan ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 250 000 euroa ja näihin liittyvien hankintasopimusten allekirjoittaminen noudattaen toimitusjohtajan hankintojen toimintaohjetta*
- palvelujen myynti hallituksen määrittämien periaatteiden ja hinnoittelun mukaisesti ja näihin liittyvien myyntisopimusten allekirjoittaminen*
- laskujen hyväksyminen oheisen kustannuspaikkaluettelon mukaisesti 500 000 euroon saakka, tämän ylittävät laskut kuuluvat palvelujohtajan hyväksyttäväksi*
- tutkimuslupien myöntäminen alempien korkeakoulututkintojen opinnäytetöihin*

Tämän lisäksi johtajaylilääkäri tai palvelupäällikkö ratkaisee sairaalapalvelujen palvelualueella seuraavat asiat:

- potilastietojen tarkastuspyynnön eväät*
- vainajan tietojen luovuttaminen asiakasrekisteristä*
- rekisterimuutosvaatimukset*
- vastauksen antaminen kantelu- ja muistutusasioihin*
- lausuntojen antaminen potilasvahinkolautakunnalle*

Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen toimialueella palvelupäällikkö vastaa klinikkaryhmän toiminnasta ja hänen suora alaisensa on klinikkaryhmän ylilääkäri. Esimies on vuorostaan sairaalapalveluiden palvelujohtaja eli johtajaylilääkäri. Palvelupäällikkö on siten osa lääkärien ”komentoketjua” eikä klinikkaryhmä ole erotettavissa ei-lääketieteelliseksi toimijaksi, vaan se on selkeästi Terveys- ja sairaanhoitopalveluiden tarkoittama terveydenhuollon yksikkö.

Vallan delegointipäätöksen mukaisesti palvelupäällikkö käyttää merkittävää resursseja allokoivaa valtaa ja ohjaa siten terveyspalveluiden toimintaa. Hän muun muassa nimittää erikoislääkärit virkoihinsa. Delegointipäätös velvoittaa hänet toimimaan vastauksen antajana kantelu- ja muistutusasioissa sekä antamaan lausuntoja potilasvahinkolautakunnalle. Nämä tehtävät ovat Terveys- ja sairaanhoitopalveluiden § 57 tarkoittamia vastaavan lääkärin valvontatehtäviä.

Tehty päätös ei siten terveys- ja sairaanhoitopalveluiden osalta ole lainmukainen. On ilmeistä, että kuvattu tehtäviä voi hoitaa vain lääkärin koulutuksella.

Asiaan on tarjolla ainakin kaksi vaihtoehtoista ratkaisua.

1. Jos halutaan ehdottomasti pitää kiinni siitä, että palvelupäälliköksi voi tulla nimetyksi myös muu ammattilainen kuin lääkäri, täytyy hänen tehtäväkenttäänsä kaventaa niin, ettei se sisällä resurssiallokaation (taloudellinen vastuu) ja valvonnan kaltaisia asioita. Tämän tarkoituksenmukaisuutta voidaan pitää kyseenalaisena, koska palvelupäällikkö jäisi "kumileimasimeksi" vaille haluttua valtaa.
2. Viran saannin edellytykseksi muutetaan " Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 4 §:n mukainen laillistus tai lupa toimia lääkärin tehtävissä sekä oikeus harjoittaa erikoislääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä". Tällöin Terveystieteiden lain kirjain ja henki perustelut huomioiden täyttyy.

Vaadin oikaisua tehtyyn päätökseen edellä kuvatut seikat huomioiden.

